

Sterk onderwijs versterkt onze stad

Samen aan de slag in Leiden Kennisstad 2022-2026

1 Leiden Kennisstad verdiepen en versterken

De gemeente Leiden is een broedplaats voor talent, kennis en innovatie. De onderwijssector is een belangrijke economische factor in de stad. De verschillende partijen in Leiden Kennisstad beïnvloeden en stimuleren elkaar, gefaciliteerd door de gemeente. Dit willen wij verdiepen en versterken.

WAT IS ER NODIG:

- Eén overlegorgaan voor alle kennis- en onderwijspartners: voorschool, PO, VO, SBO, SO, VSO, mbo, hbo, universiteit, LUMC, musea, cultuurorganisaties, ondernemers en gemeente. We willen versterken en verbinden met inhoudelijke samenwerking op alle niveaus. Op basis van de Leidse Educatieve Agenda (LEA) en de Samenwerkingsovereenkomst Leiden Kennisstad ontwikkelen we één nieuwe agenda.
- Onderzoek van de Leidse kennisinstellingen vindt plaats op scholen en voorschoolse voorzieningen in Leiden. Van deze kruisbestuiving profiteren alle partners.
- De gemeente legt stevige connecties tussen de Leidse bedrijven en organisaties en het onderwijs, gericht op gastlessen, stageplekken en hybride banen. Zo versterken we de bedrijven en het onderwijs. Eenzelfde verbinding tussen onderwijs en Bio Science Park leidt tot inspirerend bètaonderwijs waarmee we onze jeugd uitdagen mee te bouwen aan de kennisstad.

2 Aantrekkingskracht van Leiden voor leraren vergroten

De gemeente Leiden is een aantrekkelijke plek voor leraren om te werken: er is een forse onderwijssector, een grote diversiteit aan banen en tal van ontwikkelingsmogelijkheden. Maar als wij aantrekkelijk willen blijven, hebben wij werk te doen. Het tekort aan leraren en andere medewerkers in het onderwijs en de voorschoolse educatie is groot en neemt toe.

WAT IS ER NODIG:

- Een goede gemeentelijke regeling waarmee we de strijd om talent en arbeidskracht aankunnen. De regeling faciliteert educatief personeel op het gebied van vervoer, mobiliteit en wonen en geeft zij-instromers financiële ondersteuning tijdens hun oriëntatie en studie.
- De gemeente Leiden neemt het voortouw bij het samenbrengen van partners in de Regionale Aanpak Personeelstekort onderwijs (RAP) voor de regio Leiden en de Duin- en Bollenstreek. De gemeente richt de marketing van Leiden Kennisstad ook op leraren.
- Als opdrachtgever van Leidse musea en andere educatieve instellingen zet de gemeente hen actief aan om het onderwijs te ondersteunen met extra handen. Samenwerking met deze partners maakt het Leidse onderwijs betekenisvol en aantrekkelijk.

3 Gelijke kansen voor alle Leidse kinderen en jongeren

Kinderen en jongeren die opgroeien in Leiden moeten dezelfde kansen krijgen. De basis hiervoor is een integraal gemeentelijk onderwijs achterstandenbeleid voor 0-18 jaar, gebundeld voor alle beleidsterreinen, van armoedebeleid tot jeugdbeleid en wijkgericht werken. Wijken dienen divers en inclusief opgebouwd te zijn, omdat dit de ontwikkelingskansen vergroot.

WAT IS ER NODIG:

- De ontwikkeling van het kind integraal benaderen in de wijk. Integrale kindcentra (IKC's) vormen een sleutel om te werken aan opleiding, opvoeding, burgerschap en maatschappelijke betrokkenheid van kinderen van 0-12 en ouders. Leiden loopt achter in deze ontwikkeling. Er is beleid nodig om in elke wijk IKC's te vormen, waarin de voorschool is geïntegreerd.
- Leerlingen in het SO en VSO meer laten participeren in de samenleving, zoveel mogelijk met onderwijs en ontmoeting in de eigen wijk. In gespecialiseerde en inclusieve voorzieningen werken regulier en speciaal onderwijs samen.
- Uniform regionaal beleid voor internationaal onderwijs aan nieuwkomers vanaf 2 jaar, zowel voor vluchtelingen als expats. Inclusief intergemeentelijke bestendige samenwerking op het gebied van onderwijshuisvesting en nieuwkomersbeleid.
- Een verlengde schooldag voor leerlingen in het PO en jongerenwerkers voor leerlingen in het VO zorgen ervoor dat leerlingen ook buiten schooltijd hun mogelijkheden ontdekken en in contact komen met andere bewoners in de wijk.
- Kinderen en jongeren gratis toegang geven tot Leidse musea en andere educatieve instellingen, en thuis gratis toegang tot internet.

4 Ontschotting van gemeentelijk beleid, onderwijs en jeugdhulp

Bij sommige kinderen en jongeren zorgt de fysieke en/of mentale gezondheid voor een belemmering in de ontwikkeling. Om hun ontwikkeling te bevorderen bieden wij hen passend onderwijs en goede begeleiding. Preventieve hulp en goede samenwerking tussen onderwijs en jeugdhulp is hierbij noodzakelijk.

WAT IS ER NODIG:

- Preventieve hulp bij opvoeden moet makkelijk bereikbaar zijn voor ouders, bij voorkeur door Centra voor Jeugd en Gezin te vestigen in IKC's. Met deze hulp voorkomen we dat kleine problemen uitgroeien tot grote problematieken waarbij jeugdhulpverlening nodig is.
- Passend onderwijs, jeugdhulp, jeugd-GGZ en zorg moet in de wijken samengebracht worden voor de jeugd van 0-18 jaar. Ontschotting in de jeugdzorg is nodig om het kind voorop te stellen in plaats van procedures. Waar kinderen en jongeren de overstap maken van jeugdinstantie naar onderwijs, gaat de financiering met hen mee.
- Om te voorkomen dat leerlingen thuiszitten is meer flexibiliteit nodig in plaatsingsprocedures in regulier onderwijs, speciaal onderwijs en bij flexibel onderwijsaanbod op het snijvlak van onderwijs en zorg.
- Leerplichtambtenaren dienen eenzelfde duidelijke en strakke aanpak richting leerlingen te hanteren en voor langere tijd aan een school verbonden te worden. Dit geeft meer continuïteit en eenduidigheid.

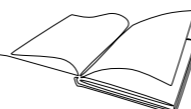
5 Kwalitatief goede en duurzame schoolgebouwen

Voor goed onderwijs zijn eigentijdse en duurzame schoolgebouwen nodig. De gemeente is hiervoor verantwoordelijk. De afgelopen periode zijn grote vorderingen gemaakt met een geactualiseerd Integraal Huisvestings Plan (IHP) 2020-2032. Dit IHP heeft een verbeteringslag nodig, zodat het maatschappelijke ontwikkelingen uit dit pamflet bij vernieuwing van gebouwen mogelijk maakt.

WAT IS ER NODIG:

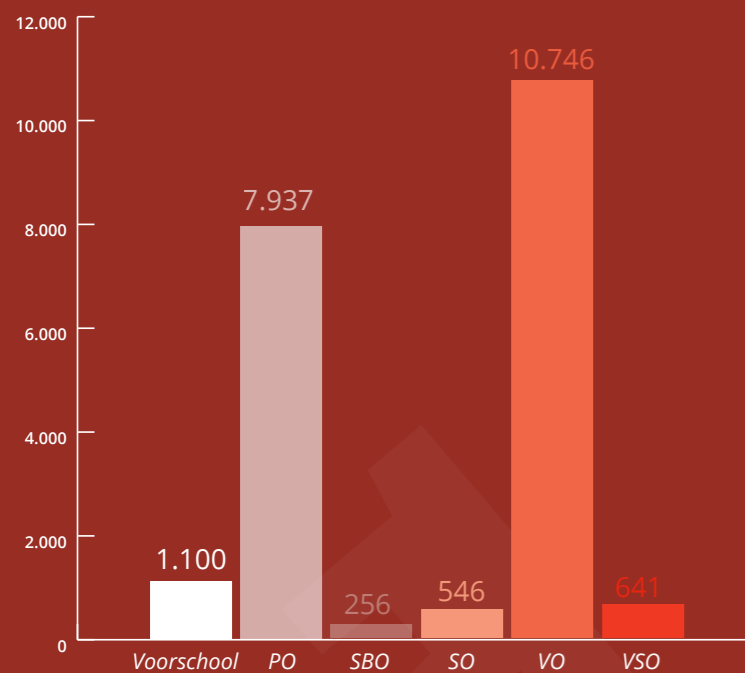
- Gemeentelijke financiering om de ventilatie in schoolgebouwen op orde te krijgen, zodat de 30%-financiering vanuit het rijk wordt aangevuld tot 100%.
- Het Integraal Huisvestings Plan dient ruimte te bieden om voorzieningen in de wijk te clusteren in één integraal kindcentrum (IKC) vanaf 0 jaar inclusief voorschool, gericht op inclusiviteit. Naast nieuwe huisvesting moet ook bestaande onderwijshuisvesting geschikt gemaakt worden voor onderwijskundige vernieuwing. Hierbij is betere samenwerking nodig tussen de gemeentelijke afdelingen onderwijs, sociaal domein, huisvesting en planologie, vanuit een gezamenlijke visie. Bij nieuwbouw en verbouw is een veilige verkeersontsluiting noodzakelijk.
- Huisvesting voor speciaal onderwijs (SO en VSO) moet regionaal afgestemd worden. Bij huisvesting voor VSO dienen niet de normen voor PO maar die voor VO leidend te zijn.
- De Leidse Standaard Bewegingsonderwijs vertalen naar de praktijk en extra sportzalen bouwen, om zo een einde te maken aan het tekort aan gymzalen en gymfaciliteiten voor onderwijs en verenigingen.

AANTAL LEERLINGEN IN VOORSCHOOL, PO, SBO, SO, VO EN VSO

Per 1 oktober 2021

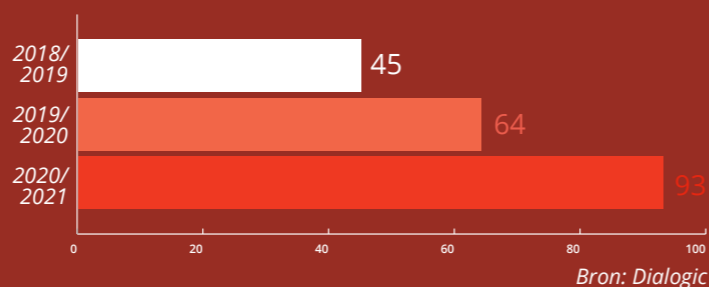
Bron: DUO (peildatum 1 oktober 2021) en SPL (gemiddeld 2018-2020)

OMVANG LERARENTEKORT

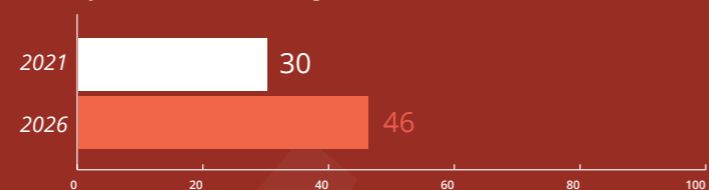
Lerarentekort in het PO

Aantal fte tekort in Leidse regio

Lerarentekort in het VO

Aantal fte tekort in Leidse regio

Tekortvakken in het VO

Aantal fte tekort in Leidse regio in 2026

	Nederlands	8	Natuurkunde	5
	Duits	5	Scheikunde	3
	Frans	6	Wiskunde	10
	Informatica	2	Klassieke talen	3

Bron: Duo & Centerdata

LEEFTIJD EN STAAT VAN GEBOUWEN

EST. 1965

Bouwjaar schoolgebouwen

Leiden kent een groot percentage schoolgebouwen die gebouwd zijn tussen 1975 en 1990. Het gemiddelde bouwjaar is 1965.

Staat van schoolgebouwen uit IHP

Bron: Rapport Herijking IHP Onderwijs 2020-2032

Sterk onderwijs versterkt onze stad

Samen aan de slag in Leiden Kennisstad 2022-2026

Een oproep van het Leidse onderwijs aan de Leidse politiek

Februari 2022

Contactpersonen

Annick Dezitter adez@davinci-leiden.nl
 Marton de Pinth m.de.pinth@prooleiden.nl
 Harry van Alphen h.vanalphen@scoleiden.nl

Sterk onderwijs versterkt onze stad

Samen aan de slag in Leiden Kennisstad 2022-2026

Aan de Leidse politieke partijen

Beste politici, beste stadsgenoten,

Op de kaart van Nederlandse gemeentes met een groot aantal kinderen en jongeren kleurt Leiden donkergroen. Een derde van de inwoners is jonger dan 25 jaar: baby's, peuters, kinderen, tieners, jongeren, studenten en jongvolwassenen. Als Leidse onderwijssector mogen wij een deel van deze groep, de jeugd van 0-18 jaar, helpen met een goede start. Dat beschouwen wij als een groot voorrecht.

Wij hebben de stad én de regio veel te geven. Onze leerlingen vormen de toekomst. Wij helpen hen zich daarop voor te bereiden. Door het verwerven van kennis en vaardigheden. Door hen te leren samenleven en samenwerken. Door hen te helpen zich in te zetten voor hun omgeving via lessen over burgerschap en maatschappelijke stages. Wij doen dit met bekwame en gedreven medewerkers, die wij een uitdagende baan met ontwikkelingsperspectief bieden. Zo bouwen wij mee aan een sterkere stad.

Steeds meer trekken wij als scholen en voorschoolse educatie met elkaar én met de gemeente Leiden op, die het onderwijs financieel en beleidsmatig ondersteunt. Vanuit deze verbondenheid in de Leidse Educatieve Agenda hebben we de afgelopen vier jaar veel bereikt. De volgende stap is samen met de andere educatieve partners in Leiden te werken aan grotere ontwikkelkansen voor al onze kinderen en jongeren. Hierbij is nadrukkelijk ook een rol weggelegd voor de gemeente Leiden en de Leidse politiek.

Om dit te bereiken is er actie nodig op vijf onderwerpen die we in dit pamflet beschrijven. Het is een oproep aan de Leidse politieke partijen. Wij gaan graag met jullie aan tafel om afspraken te maken voor de komende vier jaar, de periode die ingaat na de gemeenteraadsverkiezingen op 16 maart 2022. Laten we samen verder bouwen aan sterk onderwijs, en daarmee aan onze stad Leiden!

Februari 2022

Leo Kanner Onderwijsgroep, *Rien Timmer*
PROO Leiden-Leiderdorp, *Marton de Pinth*
Resonans speciaal onderwijs, *Iepe Roosjen*
Scholengroep Leonardo da Vinci, *Annick Dezitter en Wim van der Veer*
SCOL, *Harry van Alphen en Reinier van de Wal*
Stichting Peuterspeelzalen Leiden, *Piet Penning*
Stedelijk Gymnasium Leiden, *Inge Krul en Patrick Pijnenburg*
Vlietland College, *Mathieu Arnouts*